

Lliçó 6

lernu!

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Aquest projecte està finançat amb el suport de ca Comissió Europea. Aquesta publicació només reflecteix el punt de vista de l'autor, per la qual cosa la Comissió no es pot fer responsable de l'ús de la informació que hi apareix.

<https://lernu.net/instruado?lang=ca>

Tot el contingut, tret que en algun lloc s'indiqui explícitament alguna altra cosa, pertany a *lernu.net* i està fet públic sota la llicència **Creative Commons Attribution - No utilització comercial - Distribució sota les mateixes condicions 4.0 de llicència Internacional**.

▼ Gramàtica

Expressió de desig.

La terminació **-u** no només es fa servir en el mode verbal imperatiu, sinó també amb les frases subordinades en les quals el verb principal indica una ordre o desig (desitjar, voler, exigir) i que la subordinada està lligada per la conjunció **ke**.

Mi deziras, ke vi lernu. = Desitjo que estudiïis.

La patro volas, ke mi iru. = El pare vol que hi vagi.

je

La preposició **je** és anomenada "preposició comodí". No té un significat precís, i es fa servir quan no s'hi escau cap altra preposició. És emprada sovint en expressions de temps:

Je kioma horo vi venos? = A quina hora véns/vindreu?

Je la kvina horo. = A les cinc.

farti

Aquest verb es fa servir en l'expressió:

Kiel vi fartas? = Com estàs/esteu?

-eg-

El sufix **-eg-** es fa servir per formar els augmentatius:

librego = un llibre gros

varmega = calentíssim/a

belega = bellíssim/a

bonega = boníssim/a

homego = persona de gran mida (homenàs, donassa)

-et-

El sufix **-et-** es fa servir per formar els diminutius:

libreto = llibret

---

varmeta = calentet, tebi

---

beleta = boniquet/a

---

hometo = petita persona

-iĝ-

El sufix **-iĝ-** significa fer-se, esdevenir tal i com es descriu a l'arrel de la paraula:

riĉiĝi = enriquir-se

---

trankviliĝi = tranquil·litzar-se

---

resaniĝi = curar-se, recuperar-se

---

geedziĝi = casar-se

▼ Bloc 25 (sessionsj 49-50)

Objectius d'aprenentatge

- estudiar els nous afixos **-ET-** i **-EG-**
- repassar la gramàtica de les lliçons anteriors
- practicar la compressió auditiva

Materials didàctics necessaris

- Ordinador per reproduir àudio

Preparació

- Exercici **M1**
- Exercici **M2**
- Exercici **M3**
- Respostes **M4**
- Exercici **M5**
- Respostes **M6**
- Exercici **M7**
- Còpies de **M8**
- Còpies de **M9**

Noves paraules

ridi = riure

---

rideti = somriure

---

troviĝi = trobar-se

Programa d'aprenentatge

---

10 a mi Reparteix l'exercici **M1**. Fes servir les imatges per explicar l'exercici i el significat dels sufixos **-ET-** i **-EG-**. L'apartat "Fes-ho tu mateix" ha de ser feta per cada alumne de manera individual, la teva tasca és controlar les respostes.

---

10 a mi Repartiu **M2**. Demana als alumnes que facin frases amb els sufixos **-ET-** i **-EG-**.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

20 a mi Repartiu **M3**. Reprodueix l'àudio **1** i escolteu junts el diàleg dues vegades.

Els estudiants han de prendre la decisió correcta segons el que passi al diàleg: de què es tracta, de menjar, fotografia o escola (la resposta correcta és B). Després tornen a escoltar el diàleg i acaben les frases.

Les respostes són a **M4**.

---

10 a mi Pausa

---

10 a mi Repartiu **M5**. Demana als alumnes que afegixin els sufixos **-ET-** i **-EG-** segons el que tingui sentit en la frase.

Les respostes són a **M6**.

---

10 a mi Repartiu **M7**. Que cada alumne creï tres frases fent servir algunes paraules de la taula. En poden fer servir més d'una en cada frase.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

5 a mi Cantar junts la cançó **M8** 2 o 3 vegades.

Doneu els deures

M1 Exercici

dometo

domo

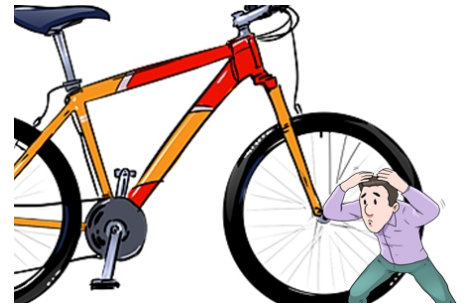
domego

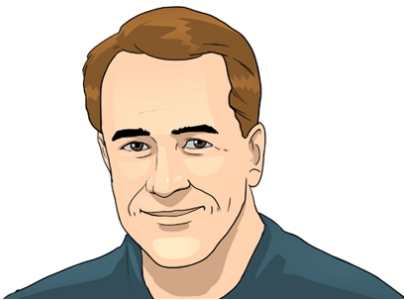
bicikleta

biciklo

biciklego

rideti

ridi

ridegi

Fes-ho tu mateix:

<

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

-

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

>

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

M2 Exercici

Forma la paraula correcte mitjançant el sufix **-et-** o **-eg-**.

malgranda kapo	→	kapeto
granda piedo	→	piedego
malgranda domo	→	
granda fišo	→	
granda muro	→	
malgranda botelo	→	
malgranda papero	→	
granda ĉambro	→	
malgranda piedo	→	
granda vendejo	→	
granda kapo	→	
malgranda libro	→	

M3 Exercici

Escolta el diàleg dues vegades. Tria la resposta correcta.

Ivo kaj Peter parolas pri ...

a) manĝoj

b) fotoj

c) lernejo

Ivo Ho, kiom granda foto! Kiu estas tiuj homoj sur ĝi?

Peter Sur la _____ troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.

Ivo Kiu fotis ĝin?

Peter Unu _____, kiu loĝas en urbocentro.

Ivo Ĉu li bone laboras?

Peter Jes, lia _____ estas ĉiam tre bona, _____.

Ivo Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?

Peter Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.

Ivo _____. La knabino sur la foto, kiu _____, havas tre simpatian vizaĝon.

Peter Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas _____ kaj ŝi ŝatas kanti.

Ivo Kion havas la knabeto en la manoj?

Peter Mi _____. Tio okazis antaŭ longa tempo.

Ivo Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos _____.

Peter Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

- Ivo** Ho, kiom granda foto! Kiuj estas tiuj homoj sur ĝi?
- Peter** Sur la **grandega foto** troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.
- Ivo** Kiu fotis ĝin?
- Peter** Unu **fotisto**, kiu loĝas en urbocentro.
- Ivo** Ĉu li bone laboras?
- Peter** Jes, lia **laboro** estas ĉiam tre bona, **bonega**.
- Ivo** Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?
- Peter** Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.
- Ivo** **Interese**. La knabino sur la foto, kiuridetas, havas tre simpatian vizaĝon.
- Peter** Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas **belegan voĉon** kaj ŝi ŝatas kanti.
- Ivo** Kion havas la knabeto en la manoj?
- Peter** Mi **ne scias**. Tio okazis antaŭ longa tempo.
- Ivo** Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos **malnovajn fotojn**.
- Peter** Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

M5 Exercici

Afegeix l'element correcte **-et-**, **-eg-**.

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bon_____e.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid_____as.

Ho, kiel long_____a leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper_____on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vendej_____on.

Vi havas vere malnov_____an aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm_____a! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ_____os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid_____a.

Rigardu, kia fort_____ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M6 Respostes

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bone**ge**.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid**et**as.

Ho, kiel long**ega** leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper**et**on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vende**jet**on.

Vi havas vere malnov**ega**n aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm**ega**! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ**et**os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid**ega**.

Rigardu, kia fort**eg**ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M7 Exercici

Escriu tres oracions amb algunes de les següents paraules. Posa atenció a les terminacions **-j** i **-n**.

bonega	paperetoj	varmetajn
rapidegan	fortegaj	ridetas
ridegas	manĝeti	

Mi sidas

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melodia: [YouTube](#)

M9 Deures

Escriu una narració breu. Fes servir les oracions de sota com a inicis de les oracions.

Çu vi aŭdis, ke...

Per la nova biciklo volas Marko...

Iam li veturos...

Li ne scias, kiom...

Crea oracions mitjançant l'ordinador: Crea 5 frases cada dia; tradueix-les i escriu-les, si són correctes.

▼ **Bloc 26** (sessionsj 51-52)

Objectius d'aprenentatge

- aprendre el sufix **-lĜ-**, que indica canvi d'estat
- fer servir el sufix **-lĜ-** amb l'element **pli**
- repassar els correlatius
- conèixer proverbis esperantistes

Materials didàctics necessaris

- Ordinador per reproduir àudio

Preparació

- Exercici **M10**
- Exercici **M11**
- Exercici **M12**
- Respostes **M13**
- Exercici **M14**
- Còpies de **M15**
- Còpies de **M16**

Programa d'aprenentatge

---

20 a mi Repartiu **M10**. Fes servir les imatges per explicar els exercicis i el significat de sufix-**IG-**: l'objecte rep un nou atribut. Els alumnes creen paraules a partir de les peces del puzzle i les tradueixen.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

20 a mi Repartiu **M11**. Demana als alumnes que creïn verbs amb el sufix-**IG-**. De primer ajudeu-los i expliqueu que l'element **pli** pot ser emprat (**pliboniĝis**, **plivarmiĝis** etc.).

---

10 a mi Pausa

---

20 a mi Repartiu **M12**. Escolteu l'àudio **2**. Les respostes són a **M13**.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

15 a mi Repartiu **M14**. Demana als alumnes que trobin les respostes correctes a les preguntes. Després reparteix-los en grups de dos i demana'ls que representin els diàlegs.

---

5 a mi Cantar junts la cançó **M15** 2 o 3 vegades.

Doneu els deures

M10 Exercici

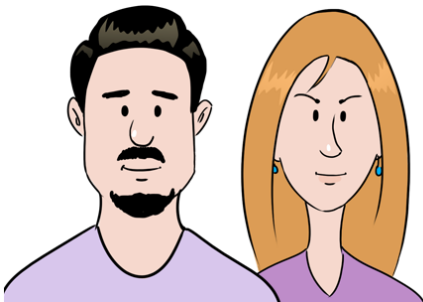

varma kafo

La kafo malvarmiĝas.

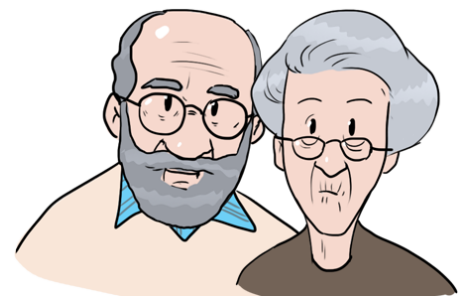

malvarma kafo

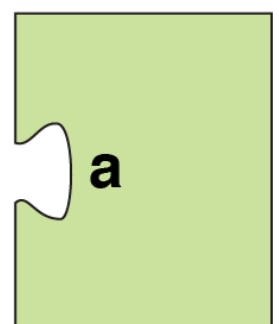
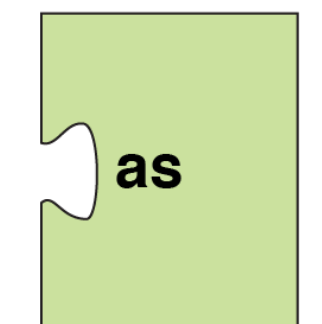
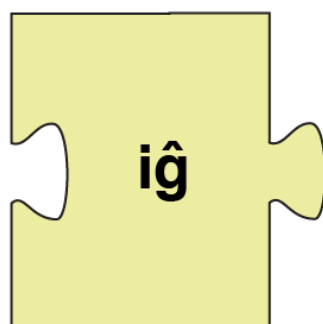
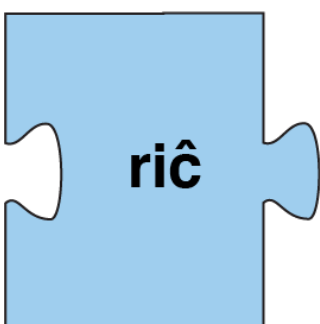
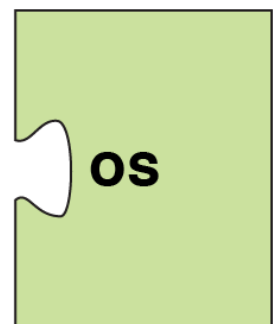
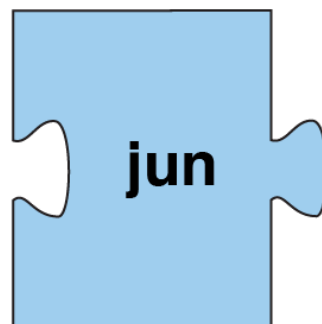
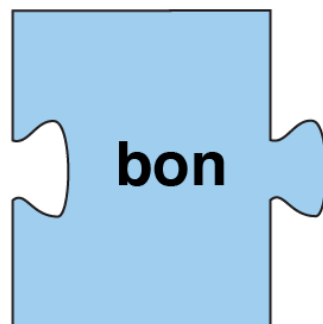
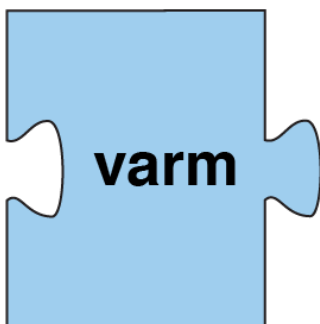
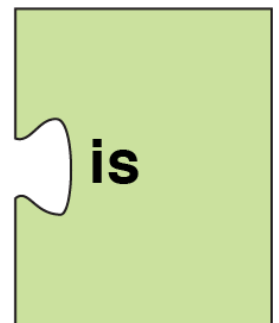
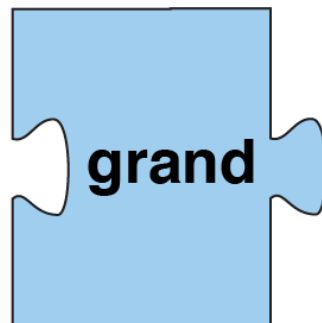
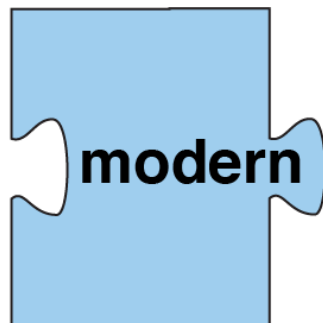
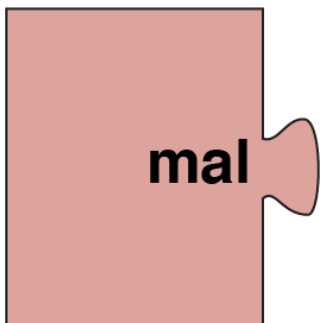
junaj geedzoj

La geedzoj maljuniĝas.

maljunaj geedzoj

Crea paraules a partir de les peces del trencaclosques i tradueix-les a la teva llengua.

M11 Exercici

Afegeix el verb correcte amb el sufix **-iĝ-**.

bona	→	boniĝis
La afero estis malbona. Sed nun ĝi estas bona.	→	La afero iĝis bona. La afero _____.
La metodoj de laboristoj estis malmodernaj. Sed nun ili estas modernaj.	→	La metodoj iĝis modernaj. La metodoj _____.
Marko estis maltrankvila. Sed nun li estas trankvila.	→	Marko iĝis trankvila. Marko _____.
pli bona	→	pliboniĝis
La vojo estis mallonga. Sed nun ĝi estas pli longa.	→	La vojo iĝis pli longa. La vojo _____.
Interreto estis malrapida. Sed nun ĝi estas pli rapida.	→	Interreto iĝis pli rapida. Interreto _____.
La voĉoj estis malfortaj. Sed nun ili estas pli fortaj.	→	La voĉoj iĝis pli fortaj. La voĉoj _____.

M12 Exercici

Escolta l'àudio amb diversos proverbis esperàntics i afegeix les paraules que manquen.

Amiko de _____ estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono _____.

Ĉiu _____ estas malfacila.

Edzo kaj _____ estas nur unu.

Fino bona, _____ bona.

_____ demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, _____ vidis.

Plej bone _____, kiu laste ridas.

Pli bona estas _____, ol nenio.

Rapidu _____.

M13 Respostes

Amiko de **amiko** estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono **pli forta**.

Ĉiu **komenco** estas malfacila.

Edzo kaj **edzino** estas nur unu.

Fino bona, **ĉio** bona.

Kia demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, **nenion** vidis.

Plej bone **ridas**, kiu laste ridas.

Pli bona estas **io**, ol nenio.

Rapidu **malrapide**.

M14 Exercici

Connecta les preguntes amb les respostes. Després interpreteu els papers en grups de dos.

Ĉu la interreto estas daŭre malrapida?	Ĉar mi volas vidi novajn fotojn de Julia, sed ŝi ne volas montri ilin al mi.
Kiam vi parolis kun la knabino?	Mi ne scias, al kiu. Eble al iu amiko.
Kiel malpleniĝis la botelo?	Ĉar mi manĝis kukon.
Kial vi malpuriĝis?	Ne, ĝi jam plirapidiĝis. Mi povas nun labori de hejmo kaj mi ne devas ĉiutage iri en laborejon.
Kien vi volas veturi?	Ĉiajn, nur kriminalajn ne.
Kial vi koleriĝis?	Mi forgesis fermi ĝin kaj ĝi falis.
Al kiu Marko montris malnovajn fotojn?	Ĉien, ĉar mi ŝatas viziti novajn lokojn.
Kiajn filmojn vi ŝatas rigardi?	Mi neniam parolis kun ŝi, ĉar mi ne konas ŝin.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodia: presa de la cançó francesa Frère Jacques

M16 Deures

Afegeix l'element correcte **mal, et, ul, eg, ge, ebl, ind, ej, in, ist, re**. Cada element només es pot fer servir una vegada.

Frato kaj fratino estas _____ fratoj.

Bonvolu _____ doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru _____ inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt _____ oj.

Ivo ne plu estas _____ forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg _____ an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg _____ e!

Kiel grand _____ a domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon _____ on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ _____ on.

Tie laboras la plej bona kuirist _____ o, kiun mi konas.

Crea oracions mitjanĉant l'ordinador: Crea 5 frases cada dia; tradueix-les i escriu-les, si són correctes.

Solució:

Frato kaj fratino estas **ge**fratoj.

Bonvolu **re**doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru**ist**inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt**te**oj.

Ivo ne plu estas **mal**forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg**ind**an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg**eble**!

Kiel grand**ega** domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon**ul**on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ**ej**on.

Tie laboras la plej bona kuirist**ino**, kiun mi konas.

▼ **Bloc 27** (sessionsj 53-54)

Objectius d'aprenentatge

- Aprendre que **-IĜ-** pot ser afegit als verbs (**fermi – fermiĝi**)
- aprendre els nous afixos **-UL-** i **-IND-**
- practicar la comprensió lectora

Materials didàctics necessaris

- Ordinador per reproduir àudio

Preparació

- Exercici **M17**
- Exercici **M18**
- Respostes **M19**
- Exercici **M20**
- Respostes **M21**
- Exercici **M22**
- Còpies de **M23**
- Còpies de **M24**

Programa d'aprenentatge

---

20 a mi

Repartiu **M17**. Amb l'ajuda del puzle i del tauler, expliqueu el sufix **-IĜ-**: l'objecte passa a un nou estat. Fins ara afegíem el sufix **-IĜ-** només als adjectius (**bona – boniĝis, granda – grandiĝis...**). D'aquesta manera el subjecte adquireix una nova característica. Ara afegirem **-IĜ-** als verbs, la qual cosa significa una transició vers un nou estat.

Els alumnes treballen en grup, creen paraules a partir de les peces del puzle i les tradueixen a la seva llengua.

Exemples:

La pordo MAL-FERM-IĜ-IS

La domo RE-FERM-IĜ-IS

La urbo RE-NOM-IĜ-OS

La amiko NOM-IĜ-AS

Li RE-MONTR-IĜ-AS

---

5 a mi

Joc no lingüístic de pausa

---

20 a mi

Repartiu **M18**. Demana als alumnes que omplin els espais en blanc amb la paraula correcta amb **IĜ-**. Assegura't que els estudiants entenguin el significat de les paraules de la caixa

Les respostes són a **M19**.

---

10 a mi

Pausa

---

10 a mi

Repartiu **M20**. Reparteix els alumnes en grups de dos. Cada grup ordena les parts del diàleg en l'ordre correcte.

Pots recordar als alumnes els sufixos **-UL-** kaj **-IND-**, els quals van treballar en les darreres exercicis.

Les respostes són a **M21**.

---

10 a mi

Repartiu **M22**.

---

5 a mi

Joc no lingüístic de pausa

---

15 a mi

Els grups de dos que van posar **M20** en l'ordre correcte, ara representen el diàleg. Després escull un grup i demana-li que presenti el diàleg davant la classe, que supervisarà les seves respostes.

---

5 a mi

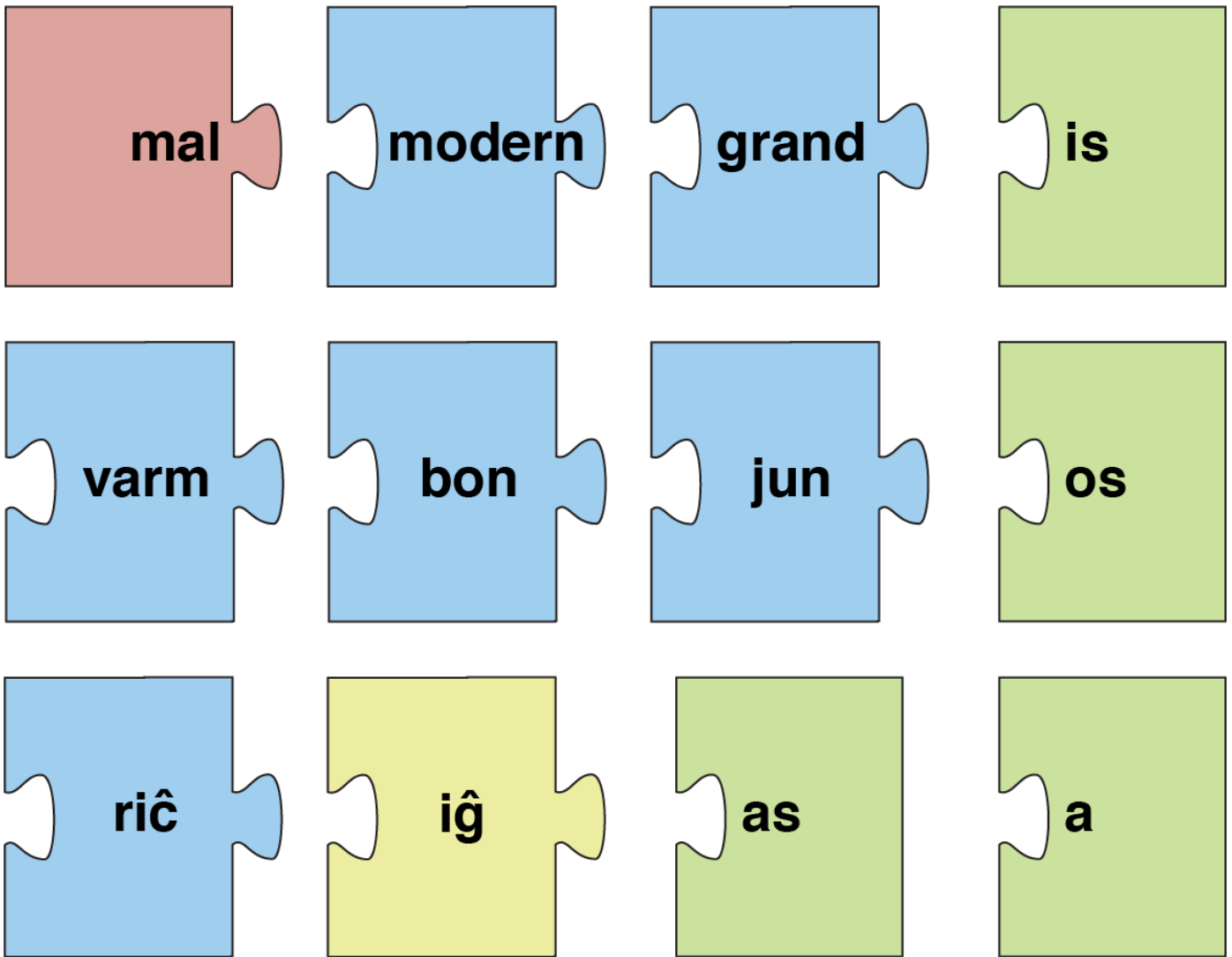
Torna a la cançó **M23** de la lliçó 5. Demana als alumnes que tradueixin la cançó i la cantin 2 o 3 vegades.

Doneu els deures

M17 Exercici

Crea paraules a partir de les peces del trencaclosques i tradueix-les a la teva llengua.

M18 Exercici

Ompliu els espais en blanc amb el verb correcte: **fermiĝos**, **alinomiĝis**, **fariĝis**, **aŭdiĝas**, **sidiĝu**, **malpleniĝis**, **finiĝos**, **troviĝas**, **malfermiĝis**, **nomiĝas**, **montriĝis**.

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro _____ kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj _____ je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo _____ al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie _____ iu hotelo?

Saluton, mi _____ Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro _____ forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj _____ la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

_____, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! _____ kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo _____ ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj _____. Neniu homoj plu estis videblaj.

M19 Respostes

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro **malfermiĝis** kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj **finiĝos** je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo **alinomiĝis** al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie **troviĝas** iu hotelo?

Saluton, mi **nomiĝas** Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro **aŭdiĝas** forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj **fermiĝos** la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

Montriĝis, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! **Sidiĝu** kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo **fariĝis** ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj **malpleniĝis**. Neniu homoj plu estis videblaj.

M20 Exercici

Separeu-vos en paretles i poseu el diàleg en l'ordre correcte. Després els alumnes interpreten el diàleg.

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?

Kian libron?

Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuir kaj manĝi lin.

En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.

Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.

Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?

Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.

M21 Respostes

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	Kian libron?
4	Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.
5	Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?
6	Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiri kaj manĝi lin.
7	Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?
8	En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.
9	Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.
10	Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

M22 Exercici

Ajunteu els sintagmes correctes. Traduïu a la vostra llengua les oracions formades.

Ni helpos ĉiel...	...ĉiutage je la oka horo.
Lernejo komenciĝas...	...la lastan kukon.
Jen via sidloko,...	...ĉar tio estas senpaga.
Vi devas pagi neniom,...	...al la malriĉa knabo.
Neniu volas preni...	...bonvolu sidiĝi.

JoMo: Hej, belulineto!

Hej, belulineto,

Diru al mi-i-i

Ĉu vi volas min?

Kiam mi vidis vin sur la strat'

De mia kor' plifortiĝis bat'

Vi 'stas bela, ĉarma knabin'

Diru nun finfine ĉu vi volas min?

Nur gravas,

Nur gravas la amo ...

M24 Deures

Crea tres oracions fent servir unes quantes d'aquestes paraules. Pots fer servir la mateixa paraula unes quantes vegades en una oració. Pots afegir-hi altres paraules.

---

exemple:

En la **strato troviĝas granda domo.**

UL	IND	EJ	IĜ	MAL
TROV	STAR	HAV	DOM	JUN
NOKT	GRAND	NAZ	PIED	DON
RIĈ	LOĜ	KNAB	VIZIT	

Crea oracions mitjançant l'ordinador: Crea 5 frases cada dia; tradueix-les i escriu-les, si són correctes.

▼ **Bloc 28** (sessionsj 55-56)

Objectius d'aprenentatge

- repassar els correlatius
- practicar la conversa en una simulació de vida quotidiana (esquetx)

Materials didàctics necessaris

- Ordinador per reproduir àudio

Preparació

- Sons **1, 2**
- Còpies de **M25**
- Còpies de **M26**
- Còpies de **M27**
- Còpies de **M28**

Programa d'aprenentatge

---

20 a mi Distribuïu el diàleg **M25**.

Separau els alumnes en grups de dos en dos i demaneu-los que llegeixin el diàleg i el tradueixin. Demaneu a una de les parelles que llegeixi el diàleg en veu alta i el tradueixin línia a línia. Si cal, ajudeu-los amb la traducció. Demaneu que representin aquest diàleg sense tornar-lo a traduir. Si us queda temps, demaneu a un altre parella d'alumnes que representin el diàleg.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

15 a mi Reparteix la classe en tres grups. Demana als grups que escriguin tantes frases com sigui possible en cinc minuts. En cada frase, un grup hi posa paraules amb **ĈI-** (**ĉiu, ĉiuj, ĉiun, ĉiujn, ĉio, ĉion, ĉia, ĉie, ĉien, ĉian**), un altre amb **I-** (**iu, iun, iuj, iujn, io, ion, ie, iel, ia, ian, iel, iam**) i el tercer amb **NENI-** (**neniu, nenio, neniun, nenion, neniam, neniel, neniom, nenia, nenian, neniajn, nenie, nenien**). Després, cada grup llegeix en veu alta una frase, i els altres grups la tradueixen i corregeixen. Guanya el grup que troba més errors fets pels altres grups.

---

5 a mi Cantar junts la cançó **M26** 2 o 3 vegades.

---

10 a mi Pausa

---

10 a mi Jugueu a un altre joc amb els correlatius. Repareix els alumnes en dos grups. Cada grup crea la frase més llarga possible amb el major nombre de correlatius possibles, per exemple **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato...**

Els grups creen frases durant tres minuts i després les va llegint en veu alta. El grup contrari les tradueix i compta el nombre de correlatius que s'han emprat correctament.

---

30 a mi Reparteix l'esquetx **M27**. Forma grups de quatre i demana'ls que representin l'esquetx.

Doneu els deures

- Boris** Saluton. Mi vidis vin en la parko hodiaŭ. Iun vi volis revidi. Kiun?
- Marta** Mi trankvile sidiĝis en parko dum bela tago.
- Boris** Mi volis saluti vin, sed mi tre rapidis. Mi havos ekzamenon en lernejo.
- Marta** Aha, vi devas nun lerni, ĉar vi ne lernis antaŭe. Kiujn ekzamenojn vi havas?
- Boris** Pri fiziko kaj nia lingvo.
- Marta** Tiujn lernobjektojn vi ŝatas, pri ili vi bone sukcesos. Mi esperas ke vi foje trovos tempon por instrui min pri fiziko.
- Boris** Jes, tion mi faros.
- Marta** Bone, mia sciulo. Ĝis revido.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodia: presa de la cançó francesa Frère Jacques

Roloj: Marko, Ana, malbona persono/ŝtelisto, policisto

Krimo surstrate

Ana Saluton Marko, kien vi iras?

Marko En la vendejon. Mi devas aĉeti manĝojn por miaj gepatroj.

Ana Ankaŭ mi iras tien. Ni iru kune.

Marko Kun ĝojo mi iros kun vi. Ni povos multe paroli pri niaj geamikoj en la lernejo.

Ana Ĉu vi aŭdis ke iu knabo batis Marta-n , ĉar ŝi ne volis doni al li monon, kiun ŝi havis por aĉeti tagmanĝon?

Marko Mi la unuan fojon aŭdas tion nun de vi.

Malbonulo (alvenas kaj forprenas de Marko lian saketon kun mono)

Saluton! Mi ankaŭ devas aĉeti ion, kion mi ŝatas, kaj ĉar mi ne havas monon, mi prenis ĝin de vi. Ĉu ne bone?

Marko Neniu povas forpreni aferojn de aliaj homoj. Redonu al mi la saketon.

Malbonulo He, tio nun estas mia saketo kaj mi ne volas redoni ĝin.

Ana Se vi ne redonos, mi vokos policiston. Jen li iras sur la strato.

Malbonulo Ĝis revido. Mi nun rapidas.

Li kuras for)

Ana (krias)

Policisto, policisto!

(kaj ŝi kuras post la Malbonulo)

Policisto Kio okazis? Mi vidas ke iu knabino postkuras knabon.

Marko Tiu knabo prenis monon de mi. Li estas malbonulo.

Policisto Ni skribu en dokumento kio okazis. Diru al mi vian nomon?

Marko Sed la Malbonulo forrapidos kaj mi ne havos mian monon! Kuru post li.

(Ana revenas kun Malbonulo, kiun ŝi forte tenas je la mano.)

Malbonulo Lasu min. Mi ne volas paroli kun la policisto.

Ana Jen la malbonulo. Mi estis pli rapida ol li.

Policisto Ĉu tio estas via saketo?

Malbonulo Jes, jes, jes.

Ana kaj Marko Li diras malveron.

Marko En ĝi estas mono de miaj gepatroj kaj mia lerneja dokumento.

Policisto Malbonulo. Nun vi iros kun mi al la policejo.

M28 Deures

Crea oracions mitjançant l'ordinador: Crea 5 frases cada dia; tradueix-les i escriu-les, si són correctes.

▼ **Bloc 29** (sessionsj 57-58)

Objectius d'aprenentatge

- repassar els correlatius
- repetir la gramàtica de les lliçons anteriors
- practicar la conversa en una simulació de vida quotidiana (esquetx)

Materials didàctics necessaris

- Ordinador per reproduir àudio

Preparació

- So **3**
- Còpies de **M27**
- Còpies de **M29**
- Exercici **M30**
- Exercici **M31**
- Exercici **M32**
- Còpies de **M33**

Programa d'aprenentatge

---

20 a mi Distribuiu el diàleg **M29**.

Separeu els alumnes en grups de dos en dos i demaneu-los que llegeixin el diàleg i el tradueixin. Demaneu a una de les parelles que llegeixi el diàleg en veu alta i el tradueixin línia a línia. Si cal, ajudeu-los amb la traducció. Demaneu que representin aquest diàleg sense tornar-lo a traduir. Si us queda temps, demaneu a un altre parella d'alumnes que representin el diàleg.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

10 a mi Repartiu **M30**. Demaneu als alumnes que completin les frases.

---

10 a mi Repartiu **M31**. Demana als alumnes que tradueixin les frases.

---

10 a mi Pausa

---

25 a mi Demana als alumnes que tornin a practicar l'esquetx **M27**. Després els grups representen l'esquetx davant la classe.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

10 a mi Repartiu **M32**. Demaneu als alumnes que completin les frases.

---

5 a mi Canteu junt la cançó **Dek boteloj**.

Doneu els deures

- Maria** Kiel vi sciis kie mi estas? Mi al neniuj diris kien mi iris.
- Johano** Kiam mi vidis ke vi ne estas hejme, mi demandis min, ĉu vi havas alian loĝejon.
- Maria** Kion vi diras?
- Johano** Mi scias ke vi ofte parolis pri iu loko kiu estas en parko. Estas nur unu tia loko en proksimo. Nia urba Parko. Tial mi iris tien.
- Maria** Bone vi faris. Sed ne estis mem komprenebla afero trovi ĉi tiun domon en la parko.
- Johano** Mi serĉis ĉie en la Parko. Mi marŝis sur iuj vojetoj kaj fotis fotojn por mia albumo. Jes mi marŝis longe, eble tri horojn kaj fine vidis vin.
- Maria** Mi ĝojas pro tio. Mi kuiras kafon kaj ni povos paroli pri ĉio. Kial vi volis vidi min?
- Johano** Mi ŝatas trinki kafon kun vi. Mi volis scii ĉu vi jam respondis en nia kurso al 1000 demandoj? Kaj mi venis diri al vi ke mi jam faris tion. Nun mi volas skribi al amiko en Brazilo por paroli kun li per skajpo.
- Maria** Tre bone. Mi ankoraŭ ne respondis al ĉiuj demandoj, sed mi rapidos por ankaŭ skribi al amikino, eble en Kanado.

M30 Exercici

Completeu les oracions:

En kiu lok _____ vi povas vid _____ mi _____?

Kia _____ aŭtoj portis grand _____ infanoj _____ inter du lokoj?

Malbel _____ domeg _____ star _____ en tiu strat _____.

Li lern__ en lern _____ o kaj rigard _____ tra la pord _____.

La instru _____ ino aŭskult _____ la bon _____ lernant _____.

M31 Exercici

Tradueix a la teva llengua.

Li sidiĝis sur la seĝo kaj tiam komenciĝis la filmo. Ĉu vi amikiĝis kun Petro kaj ĉu reboniĝis la situacio? Kial la manĝo malvarmiĝis? Mi aŭdis ke iuj geamikoj malsaniĝis. La aŭto rapidiĝis kaj ne plu estas videbla. Kiam ŝi endormiĝis, aŭdiĝis forta voĉo.

Kiam fermiĝis la pordo mi nenion plu vidis.

Miaj gepatroj geedziĝis antaŭ dudek jaroj.

M32 Exercici

Completeu les oracions:

Sur i _____ strato, iras policisto. K _____ li tenas je la mano? Ĉu ĉ _____ knabo estas malbon _____ o?

Ana nen _____ prenas aferojn de aliaj homoj. Ŝi postkuris t _____ malbonulon kaj _____ ricevis la sak _____ on.

K _____ vivas grand _____ uloj? K _____ grandaj ili estas? T _____ gelernantojn ni revidas la trian fojon. Tiam ni fine komprenis, k _____ la instruistino refoje diris la parolon. Nen _____ malbonulo ŝatas lerni en lern _____ o.

M33 Deures

Crea oracions mitjançant l'ordinador: Crea 5 frases cada dia; tradueix-les i escriu-les, si són correctes.

▼ **Bloc 30** (sessionsj 59-60)

Objectius d'aprenentatge

- repassar els correlatius
- repetir la gramàtica de les lliçons anteriors

Materials didàctics necessaris

- ordinadors per a estudiants (o feu servir l'exercici alternatiu)

Preparació

- So **4**
- Còpies de **M34**
- Exercici **M35**
- Còpies de **M36**

Programa d'aprenentatge

---

40 a mi Distribuiu el diàleg **M34**.

Separeu els alumnes en grups de dos en dos i demaneu-los que llegeixin el diàleg i el tradueixin. Demaneu a una de les parelles que llegeixi el diàleg en veu alta i el tradueixin línia a línia. Si cal, ajudeu-los amb la traducció. Demaneu que representin aquest diàleg sense tornar-lo a traduir. Si us queda temps, demaneu a un altre parella d'alumnes que representin el diàleg.

---

10 a mi Pausa

---

20 a mi Repartiu **M35**. Demaneu als alumnes que completin les frases.

---

5 a mi Joc no lingüístic de pausa

---

20 a mi Jugueu a un altre joc amb els correlatius. Repareix els alumnes en dos grups. Cada grup crea la frase més llarga possible amb el major nombre de correlatius possibles, per exemple **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato...**

Els grups creen frases durant tres minuts i després les va llegint en veu alta. El grup contrari les tradueix i compta el nombre de correlatius que s'han emprat correctament.

Doneu els deures

- Instruisto** Kie vi estis tiel longe? Mi sendis vin nur al proksima vendejo de libroj.
- Lernanto** Pardonu, instruistino. Mi vidis surstrate mian pli maljunan fratino, kiu iris al restoracio kaj diris ke ankaŭ mi iru kun ŝi.
- Instruisto** Kial vi iris kun ŝi, se vi sciis ke mi volas havi la libron el la vendejo kaj ke ankoraŭ estas lerneja tempo?
- Lernanto** La fratino havas naskiĝtagon kaj volis ke ankaŭ mi estu en la restoracio, kie manĝos miaj gepatroj kaj geamikoj de mia fratino.
- Instruisto** Ĉu via fratino ne scias ke estas tempo kiam vi devas lerni en la lernejo?
- Lernanto** Ŝi tion scias, sed ne povis trovi bonan tempon por ĉiuj. Mi tial iris kun ŝi.
- Instruisto** Kien vi metis la libron, kiun vi aĉetis por mi?
- Lernanto** Ĉi tie ĝi estas.

M35 Exercici

Completeu les oracions:

Kun ki _____ geamikoj Marko vidis ti _____ domojn? Ki _____ lecionojn vi lernis kaj kia _____ fotojn ili havis? Ĉu nen _____ vi trovis hejme? De k _____ revenis ti _____ homoj? Je ki _____ horo vi vizitos ti _____ malsanulojn? Ĉu ĉi _____ ĉambroj en ti _____ domo estas pura _____?

Per i _____ oni devas perlabori. Ĉiam homoj vivis en i _____ grupoj.

M36 Deures

Crea oracions mitjançant l'ordinador: Crea 5 frases cada dia; tradueix-les i escriu-les, si són correctes.